

A wide-angle landscape photograph showing a vast green field with distinct horizontal rows of crops. In the foreground, there are tall, dry reeds and a small stream with a gravel bed. In the background, a line of trees separates the field from a body of water under a clear blue sky.

Amerika te Een - Herinrichting en uitbreiding zand- winning met oog voor de omgeving

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
milieueffectrapportage

Amerika - Herinrichting en uitbreiding zandwinning met oog voor de omgeving

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
milieueffectrapportage

Juni 2020

Aangeboden door: K3 Gebiedsontwikkeling
Aangeboden aan: Provincie Drenthe, gemeente Noordenveld,
waterschap Noordenzijlvest en Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

Document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau milieueffectrapportage
Status: Definitief
Datum: 16 juni 2020
Referentie: -

Projectcode: E28

Auteur(s): J. Hijlkema (K3)
Gecontroleerd door: Y. Kieft en I. Reerink (beiden K3)
Externe controle door: J. Muntinga (Witteveen+Bos)
Goedgekeurd door: I. Reerink

Inhoudsopgave

1	Toelichting project en de milieueffectrapportage.....	2
1.1	Het initiatief	2
1.2	Beschrijving van het projectgebied	3
1.3	Nut en noodzaak	4
1.4	Besluitvorming en m.e.r.-plicht	4
1.5	Notitie Reikwijdte en Detailniveau	5
1.6	Leeswijzer	6
2	Het voorlopig ontwerp en de varianten	7
2.1	Ruimtelijke context	7
2.2	Beleid en wet- en regelgeving	7
2.3	Uitgangspunten ontwerp	7
2.4	De hoofdlijnen van het voorlopig ontwerp	9
2.5	De te onderzoeken varianten	9
3	Inhoud en aanpak van het onderzoek	14
3.1	Overzicht belangrijkste onderzoeksvragen	14
3.2	Natuur	15
3.3	Landschap en cultuurhistorie	16
3.4	Archeologie	16
3.5	Geohydrologie	16
3.6	Bodem	17
3.7	Woon- en leefomgeving	17
3.8	Energie	18
3.9	Verkeer	18
4	Hoe gaan we verder?	19
4.1	Omgevingscommunicatie	19
4.2	Overzicht te nemen planstappen	19
4.3	Planologische procedure	20
4.4	Gecoördineerde procedure	21
4.5	Te raadplegen instanties	21
4.6	Planning	22
	Bijlagen.....	23
I.	Verbeeldingen van ontwerpvarianten	23

1 Toelichting project en de milieueffectrapportage

Voor u ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de voorgenomen uitbreiding van de operationele zandwinning Amerika om vervolgens het gebied herin te richten. Dit is de eerste stap in de milieueffectrapportage-procedure (m.e.r.-procedure), die wordt doorlopen om het bevoegd gezag te informeren over de besluitvorming over het project. Deze NRD gaat in op de achtergrond van het project, beschrijft het relevante beleid en de regelgeving, de te onderzoeken varianten en geeft aan conform welk beoordelingskader de milieuonderzoeken voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) worden uitgevoerd.

1.1 Het initiatief

K3 is als 3^e generatie familiebedrijf gespecialiseerd in het winnen van bouwgrondstoffen in combinatie met gebiedsontwikkeling. Het bedrijf is eigenaar en exploitant van zandwinning Amerika. Om ook in de toekomst een rol in het gebied te kunnen spelen heeft K3 het initiatief genomen om de mogelijkheden voor een herinrichting door uitbreiding van de bestaande zandwinning Amerika te onderzoeken. Met een uitbreiding van deze zandwinning kan ook in de toekomst in de regionale vraag naar ophoogzand worden voorzien, gecombineerd met een integrale herinrichting van het gebied. Met de herinrichting kan worden ingespeeld op de landschappelijk structuren (afwisselend landschap) en ambities (karakteristieke beplantingselementen), zoals benoemd in de Omgevingsvisie Drenthe. Ophoogzand wordt met name ingezet als funderingsmateriaal bij woningbouw- en infrastructurele projecten. Er is dan ook een blijvende behoefte aan winning van oppervlaktedelfstoffen uit de Nederlandse bodem. De mogelijkheden voor import zijn beperkt en de winningsmogelijkheden zijn ongelijk verdeeld in Nederland. De winning van oppervlaktedelfstoffen dient daarom een maatschappelijk belang en is dan ook benoemd als 'nationaal belang' (SVIR, 2012¹).

In de Nota Ruimte is als doelstelling opgenomen de winning van oppervlaktedelfstoffen te stimuleren op een maatschappelijk verantwoorde wijze. In het geval van de uitbreiding van zandwinning Amerika ziet K3 hiertoe goede mogelijkheden door de herinrichting van het gebied te combineren met de realisatie van natuurvriendelijke (voor)oevers en landschappelijke inpassing met (klimaat)bos en laanstructuren. Voorgaande kan gecombineerd worden met verschillende gebruiksvormen van extensieve recreatie. Hierbij kan gedacht worden aan wandel- en struinpaden, een trekpontje, een vogelkijkscherm en/of verblijfsrecreatie in de vorm van tiny houses, waardoor het gebied aan de randen toegankelijker wordt. Dit past goed bij de potentie van het gebied voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in de sfeer van gezondheid, ontspanning en vrije tijd, zoals benoemd in de Omgevingsvisie Noordenveld 2030.

In aanvulling op voorgaande wordt in het kader van de herinrichting (in eerste instantie) voor de bestaande zandwinplas gekeken naar de mogelijkheden voor drijvende zonnepanelen voor het opwekken van streekeigen groene energie. Hiermee kan enerzijds invulling worden gegeven aan de energiebehoefte voor de uitbreiding van de bestaande zandwinning, anderzijds kan hiermee voor een deel in de regionale energiebehoefte worden voorzien op de lange termijn.

¹ Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig.

1.2 Beschrijving van het projectgebied

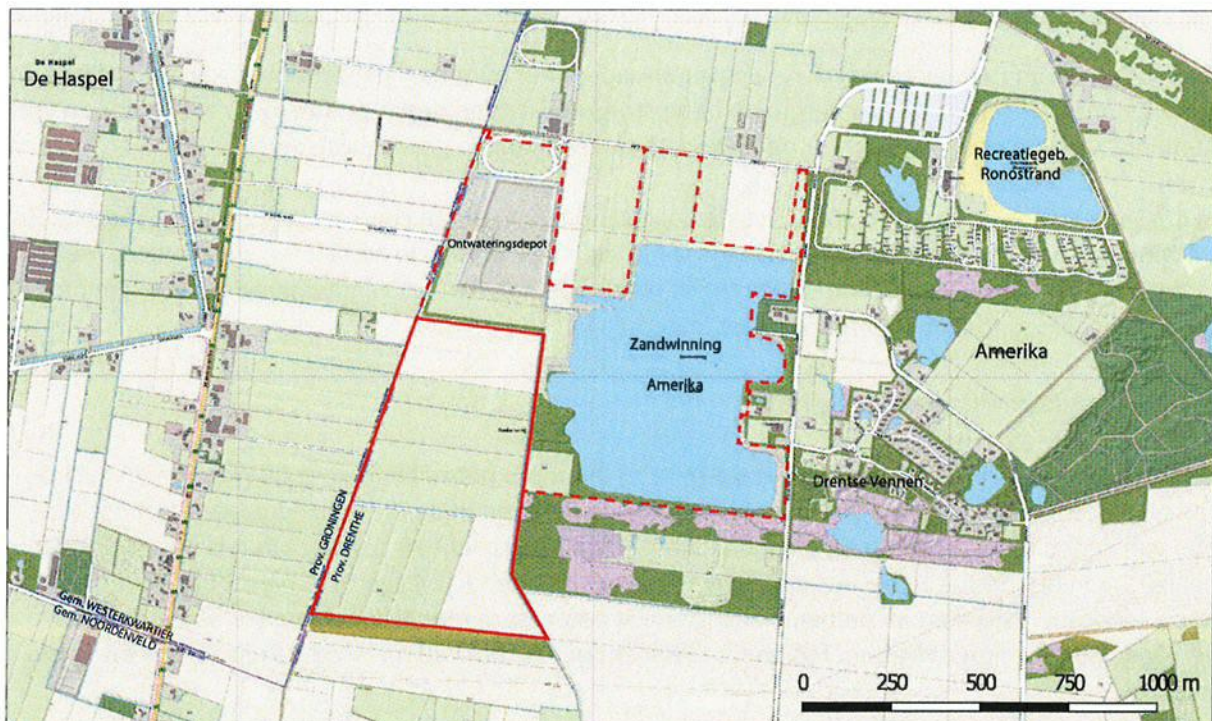
De uitbreiding van de winning vormt het projectgebied en omvat in principe een drietal percelen, te weten Norg sectie X nummers 1077, 1078 en 1102. Deze percelen hebben een gezamenlijke grootte van 38,8 hectare in aansluiting op de operationele zandwinning Amerika. Voor de herinrichting wordt ook de operationele zandwinning in ogenschouw genomen.

De bestaande zandwinplas is gelegen tussen het dorp Een en het buurtschap Een-West in de gemeente Noordenveld. De locatie is door de provincie Drenthe aangewezen als zogenaamde 'centrale zandwinning'; een efficiënte zandwinning die moet voorzien in de regionale behoefte naar ophoogzand. De beoogde uitbreidingslocatie ligt in de provincie Drenthe, maar grenst aan de westzijde direct aan de provincie Groningen (zie afbeelding 1).

In de huidige situatie bestaat de beoogde uitbreidingslocatie uit grasland en akkerland, met bijbehorend (intensief) agrarisch gebruik (zie afbeelding 2). De huidige zandwinplas en de beoogde uitbreidingslocatie worden van elkaar gescheiden door een watergang. Deze watergang heeft de A-status en is derhalve belangrijk voor het functioneren van het regionale watersysteem. Bij een uitbreiding van de zandwinning moet deze watergang, lokaal ook wel bekend als 'De Gruppel', omgelegd worden.

Studiegebied

De effecten van het project kunnen ook buiten het projectgebied optreden, daarom kennen we ook een 'studiegebied'. Het studiegebied verschilt per onderzoeksthema. Sommige effecten zijn lokaal en treden alleen op in het projectgebied zelf, bijvoorbeeld bij eventuele aantasting van archeologische waarden. Andere effecten, zoals bijvoorbeeld stikstofdepositie of grondwaterstromen, kunnen zich tot op grotere afstand van het project voordoen. De omvang van het studiegebied wordt lopende het onderzoek duidelijk en wordt toegelicht in het op te stellen milieueffectrapport (MER).

Afbeelding 1. De globale ligging van het projectgebied (rode contour) en de bestaande (en operationele) zandwinplas. Het gebied dat voor de herinrichting in ogenschouw wordt genomen is globaal met een stippellijn aangegeven, in aanvulling op de beoogde uitbreidingslocatie.

Afbeelding 2. Het perceel voor de houtwal maakt deel uit van de vigerende ontgrondingsvergunning. Op de achtergrond is de beoogde uitbreidingslocatie zichtbaar.

1.3 Nut en noodzaak

Reeds sinds de jaren '80 voorziet K3 (voorheen Delgromij) met zandwinning Amerika in de regionale vraag naar ophoogzand met een jaarlijkse afzet van circa 150.000 - 200.000 m³. Deze markt concentreert zich rondom Roden, Leek en Zevenhuizen, tot een straal van circa 50 tot 60 km rondom de winning.

Ook voor de komende jaren wordt rekening gehouden met minimaal eenzelfde vraag naar ophoogzand. Doordat er schaarste aan vergunde bouwstofgrondstoffen dreigt te ontstaan, wordt er een toenemende vraag van circa 25% voor operationele zandwinningen geprognostiseerd.

In de Omgevingsvisie Drenthe 2018 is vastgelegd zandwinningen te concentreren in een beperkt aantal winplaatsen over de provincie Drenthe. Daarbij heeft de provincie een sterke voorkeur voor een uitbreiding van een bestaande zandwinning in plaats van een nieuwe zandwinning. De voorgenomen uitbreiding van zandwinning Amerika past in dit beleid.

1.4 Besluitvorming en m.e.r.-plicht

De procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) dient om het milieubelang bij plannen en besluiten een volwaardige plaats te geven. De procedure is geborgd in de Wet milieubeheer. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure bij plannen en besluiten is verplicht als een activiteit is opgenomen in bijlage C van het besluit m.e.r. Als een activiteit is opgenomen in bijlage D, dan gaat het om een m.e.r.-beoordelingsplicht. In de beoordeling wordt getoetst of mogelijk belangrijke nadelige (milieu)gevolgen kunnen optreden. Indien met ja beantwoord, dan volgt alsnog de plicht om een m.e.r. te doorlopen.

Milieueffectrapportage

De beoogde uitbreiding van de zandwinning is een activiteit als genoemd in categorie C 16.1 van onderdeel C van de bijlage van het Besluit m.e.r. De relevante drempelwaarde bij deze categorie is 'een

terreinoppervlakte van meer dan 25 hectare' (zie tabel 1). De beoogde uitbreiding beslaat 38,8 (onder te verdelen in circa 30 ha uitbreiding en 10 ha nieuwe natuur) hectare en overstijgt daarmee de drempelwaarde van de genoemde categorie. Hierdoor ontstaat er een besluit-m.e.r.-plicht voor het besluit uit kolom 4 van categorie C 16.1, de vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet. Er ontstaat een plan-m.e.r.-plicht voor het kaderstellend plan, genoemd in kolom 3 van categorie C 16.1. Dit kaderstellend plan is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor de ontwikkeling.

De m.e.r.-regeling maakt onderscheid in m.e.r. voor *plannen* zoals een structuurvisie of bestemmingsplan (plan-m.e.r.) en m.e.r. voor *besluiten* zoals vergunningen (project-m.e.r.). In de m.e.r.-procedure voor Amerika wordt een gecombineerde plan- en project-m.e.r. doorlopen.

De procedure hiervoor is als volgt:

- a. het opstellen van een notitie over de reikwijdte en het detailniveau (NRD) van het MER;
- b. kennisgeving en inspraak door eenieder, mede op basis van de NRD;
- c. raadplegen van de bij de uitvoering van het plan betrokken bestuursorganen zoals provincie Drenthe, gemeente Noordenveld, waterschap Noorderzijlvest en de Omgevingsdienst Drenthe; de commissie m.e.r. wordt in deze fase niet geraadpleegd;
- d. opstellen van een plan-/project-MER in het kader van het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning;
- e. ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan en ontgrondingsvergunning (ontwerpbesluit) inclusief het MER, waarbij (formele) inspraak mogelijk is;
- f. het opstellen van een toetsingsadvies over het MER door de Commissie voor de m.e.r.;
- g. het vaststellen van het bestemmingsplan en het verlenen van de ontgrondingsvergunning, waarbij de milieueffecten in het MER zijn beschreven en een reactie op de ingekomen zienswijzen bij de verdere besluitvorming is opgenomen;
- h. bekendmaking van het besluit.

Tabel 1. Onderdeel C. Activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapportage verplicht is.

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
C 16.1	De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem, anders dan bedoeld in categorie 16.2 of 16.4 van onderdeel C van deze bijlage.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van meer dan 25 hectare.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet.	Het besluit, bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet.

1.5 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Voorliggend document, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is bedoeld om betrokkenen en omgeving vooraf te informeren en te raadplegen over de gewenste inhoud van de op te stellen milieueffectrapportage, ofwel over de reikwijdte en het detailniveau. De 'reikwijdte' geeft aan wat het

voornemen is, welke varianten worden onderzocht en welke (milieu- en omgevings)thema's in beeld worden gebracht. Het 'detailniveau' betreft de diepgang en methode van het onderzoek.

De provincie Drenthe stelt eenieder in de gelegenheid een reactie te geven (een zienswijze in te dienen) over de reikwijdte en het detailniveau van het MER, zoals in voorliggend document beschreven. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau ligt tijdens reguliere openingstijden voor eenieder ter inzage op de volgende locaties:

- provinciehuis, Westerbrink 1, Assen;
- gemeente Noordenveld, Raadhuisstraat 1, Roden.

De NRD is tevens digitaal in te zien op de projectwebsite www.k3.nl

Schriftelijk - digitaal reageren

Zienswijzen kunt u tot zes weken na ter inzage legging, onder vermelding van uw naam en adresgegevens, indienen per email aan vth@drenthe.nl of per post naar de Provincie Drenthe, afd. VTH, Postbus 122, 9400 AC Assen, onder vermelding van het zaaknummer 00720884.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de voorgenomen activiteit, het relevante beleidskader en de regelgeving, en de te onderzoeken ontwerpvarianten. In hoofdstuk 3 komen de te verwachten effecten op de omgeving aan de orde. Daarin wordt tevens beschreven welke onderzoeken naar verwachting nodig zijn voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Het document sluit af met de te doorlopen procedures, de te raadplegen instanties en een kort overzicht van de planning (hoofdstuk 4).

2 Het voorlopig ontwerp en de varianten

2.1 Ruimtelijke context

De bestaande zandwinplas (centrale zandwinning) en het beoogde herinrichtingsgebied, waaronder de uitbreidingslocatie, liggen op de overgangszone van de lager gelegen (voormalige) veenkoloniën in het westen naar het hoger gelegen esdorpenlandschap in het oosten. Op grotere schaal vormt het esdorpenlandschap een landschappelijk systeem waarin oude veldontginningen met essen, de beekdalen (Aa of Grootte Diep) en de jonge veldontginningen onderling samenhangende deelgebieden vormen. Het gebied kenmerkt zich door beplanting langs de perceelranden en wegen. De landbouw wordt genoemd als een belangrijke pijler van de plattelandseconomie. Tegelijkertijd biedt het gebied - mede door het groene karakter met haar natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke diversiteit - uitstekende potenties voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen en activiteiten in de sfeer van gezondheid, ontspanning en vrije tijd (Omgevingsvisie Noordenveld 2030).

2.2 Beleid en wet- en regelgeving

Beleidskaders en wet- en regelgeving stellen randvoorwaarden aan de voorgenomen activiteit. Het MER gaat in op de belangrijkste aspecten en de randvoorwaarden van relevante beleidskaders en wet- en regelgeving, zoals (niet limitatief):

- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte;
- Nationaal Waterplan
- Omgevingsvisie en -verordening provincie Drenthe;
- Omgevingsvisie Noordenveld 2030;
- Bestemmingsplan 'Buitengebied Noordenveld' (vigerend);
- Natuurbeheerplan Drenthe;
- Keur/Legger (waterschap Noorderzijlvest).

In paragraaf 4.5 is een overzicht van de benodigde hoofdvergunningen en toestemmingen weergegeven.

2.3 Uitgangspunten ontwerp

Primair doel van de herinrichting

Het ruimtelijk concept is gebaseerd op een duidelijke zoneringsgedachte; twee verschillende landschapstypen die samenkomen in het plangebied. Door beide karakteristieken van het landschap met elkaar te verweven en versterken, wordt het projectgebied optimaal verankerd in haar omgeving.

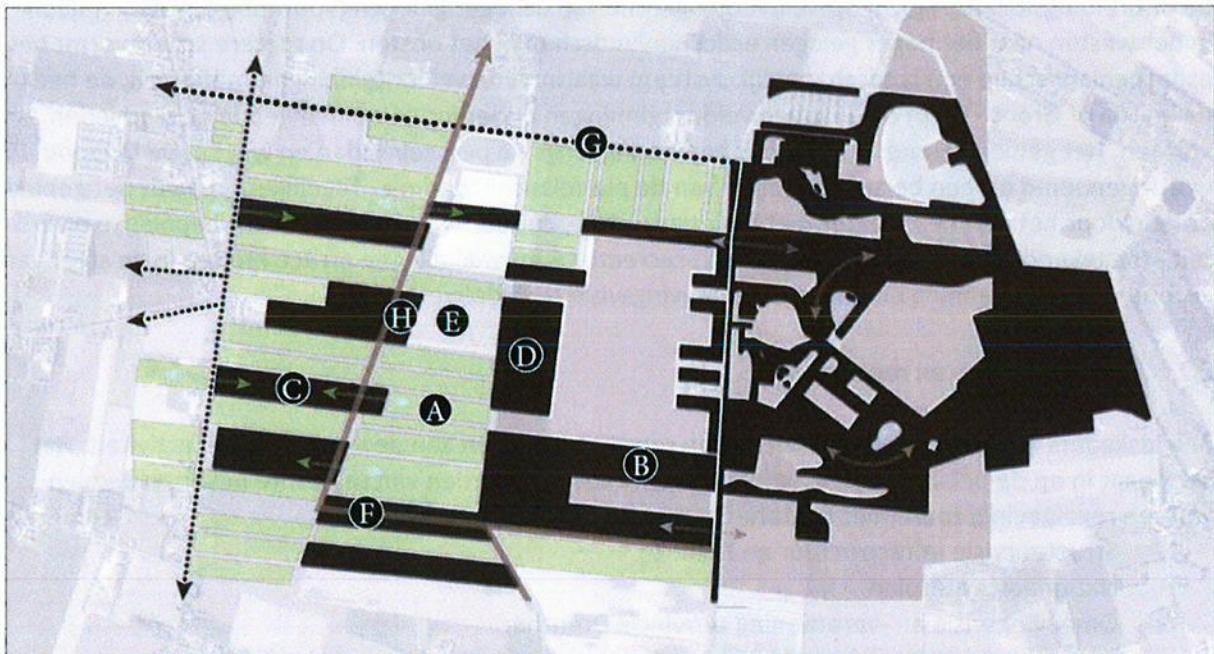
Voor de herinrichting wordt ook nadrukkelijk gekeken naar bestaande zandwinplas, welke op basis van het vroegere ontgrondingenbeleid als een efficiënte zandwinning vergund is geraakt. Er wordt gekeken hoe deze zandwinplas met meerwaarde voor de omgeving in het landschap kan worden ingepast. Niet in het laatst wordt ook gekeken naar de mogelijkheden voor (extensieve) recreatie in het gebied. Hierbij is het belangrijk dat recreatieve routes logisch aansluiten op (al aanwezige routes in) de omgeving.

Bestaande natuurwaarden en gebiedskwaliteiten (historie)

Door aan de westzijde de smalle verkaveling door te trekken in én rond de plas, wordt deze ruimtelijk verankerd in het landschap en komt de verbinding met de (voormalige) veenkoloniën tot stand.

Anderzijds worden aan de oostzijde de hogere delen van het esdorpenlandschap bij de plas betrokken door het creëren van besloten bos- en struweelzones.

Zowel het veen- als het esdorpenlandschap blijft haar karakter en bedrijvigheid behouden. Het ruimtelijk concept toont rechtlijnige grenzen, verwijzend naar de geschiedenis (zie afbeelding 3). Binnen deze grenzen is er ruimte voor organische structuren in de vorm van natuurontwikkeling.

Afbeelding 3. De rechtlijnige structuren als basis voor de herinrichting.

- A. Plangebied verankeren; open strokenverkaveling veenkoloniën doortrekken en benadrukken;
- B. Plangebied verankeren; gesloten bosrijke (hogere) gronden doortrekken in het projectgebied;
- C. Accentueren verkaveling;
- D. Doorbreken open watervlak (eilanden);
- E. Uitbreiding zandwinning;
- F. Ruimtelijk aanzetten watergang 'De Gruppel';
- G. Doorzetten laanstructuren en ontsluiting;
- H. Onderbreken doorlopende oeverlijn.

Geen overlast voor aangrenzende agrariërs

Slechts ter plaatse van de uitbreidingslocatie komt de agrarische functie te vervallen. Aanliggende agrarische bedrijven mogen in principe geen hinder ondervinden van de herinrichting. Verwacht mag worden dat de herinrichting ook kansen biedt voor aangrenzende agrariërs. Door het wateroppervlak te vergroten wordt er een zoetwaterbuffer (voorraad) gecreëerd waar aanwonende agrariërs direct gebruik van kunnen maken. Dit staat voor de gedachte van goed 'noaberschap'.

2.4 De hoofdlijnen van het voorlopig ontwerp

Om te voorkomen dat na de zandwinning één groot watervlak ontstaat, wordt er te midden van de plas een eiland gecreëerd en worden de rechte oeverlijnen doorbroken. Op dit eiland is plaats voor natuurontwikkeling en extensieve recreatie.

Door de rechtlijnige percelen, verwijzend naar de voormalige veenkoloniën, te accentueren met klimaatbos, wordt naast klimaatdoelstellingen (CO₂-reductie), ook verankering in de omgeving tot stand gebracht.

De natuurontwikkeling aan de zuidzijde valt (deels) binnen Natuurnetwerk Nederland (NNN-gebied). Door deze gebieden verder westelijk door te trekken in de vorm van (riet)moeras, struweel en bos wordt dit netwerk en de ecologische verbindingszone richting de Bakkeveense Duinen (Natura 2000) versterkt. In de verdere uitwerking is zonering tussen verschillende recreatievormen en natuur van belang om negatieve effecten op natuur (verstoring) te voorkomen.

2.5 De te onderzoeken varianten

Randvoorwaarden

Voor iedere variant geldt dat het belangrijk is om (met) het ontwerp:

- te verankeren in haar directe omgeving;
- te integreren in het raamwerk van landschapstypen en -elementen;
- bij te dragen aan klimaatadaptatie (waterbuffer en -retentie mogelijkheden);
- mogelijkheden te bieden voor uitsluitend extensieve recreatie.

Keuzeverantwoording

In het onderzoek/rapportage worden vier varianten onderzocht:

1. Variant A;
2. Variant B;
3. Variant Cultuur+ (economisch);
4. Variant Natuur+ (voorkeursvariant, natuurontwikkeling).

De reden van deze variantkeuze is voornamelijk dat de uitbreiding twee eigenaren betreft, waarmee een samenwerkingsverband wordt aangegaan. Het is goed om te onderzoeken dat onafhankelijk van elkaar, met beide eigenaren individueel een project tot stand kan worden gebracht. Om het project integraal te bekijken worden ook varianten met beide eigenaren onderzocht. Dit kan leiden tot een optimale inpassing/verankering van het plangebied, een trekpleister voor de lokale extensieve recreanten én kan leiden tot verschillende effecten op klimaatadaptatie.

Variant A

Variant A is gebaseerd op een uitbreiding van de zandwinning op een aangrenzend perceel. De uitbreiding ten opzichte van de huidige situatie is circa 9 hectare (zie afbeelding 4).

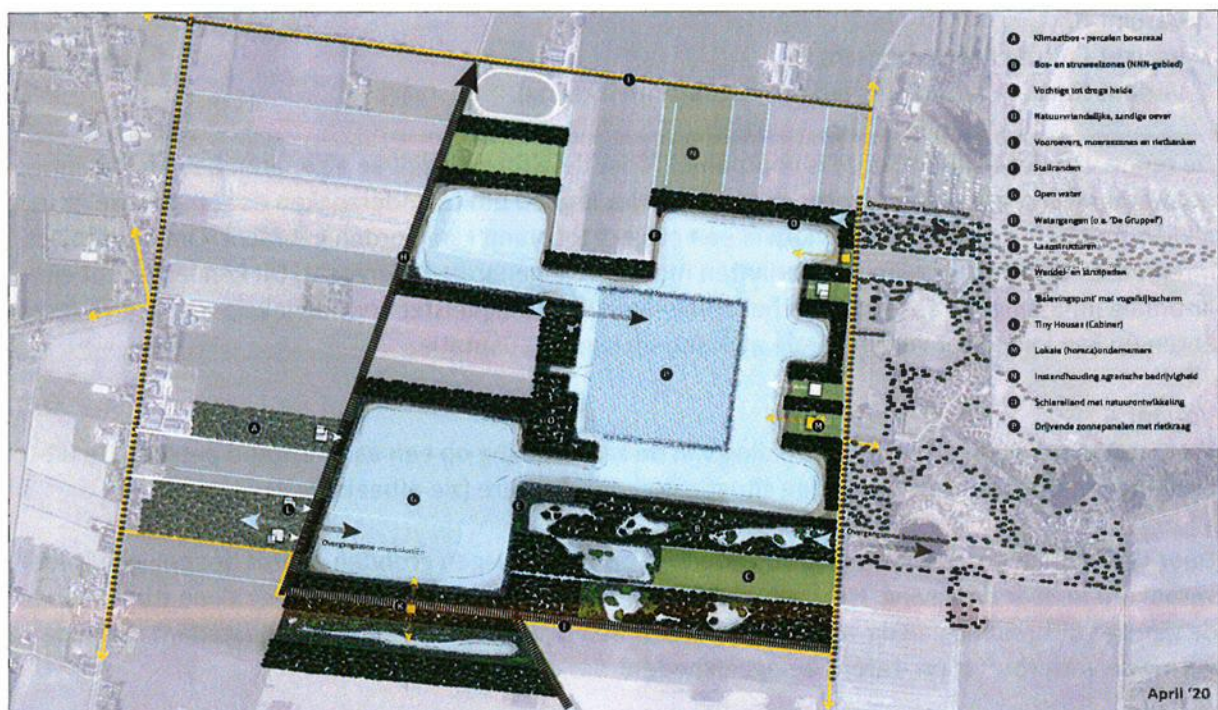
Door de rechtlijnige verkaveling door te trekken op naastgelegen gronden, wordt het gebied visueel verankerd in haar omgeving. Het rechtlijnige bosareaal kan worden ingevuld met klimaatbos. Door de geringe uitbreiding van de zandwinplas wordt een bijdrage geleverd aan klimaatadaptatie in de vorm van waterbuffer en -retentiemogelijkheden.

Variatie in natuurvriendelijke zandige oevers, rietoevers en steilranden komt hier bijvoorbeeld in terug. Natuurontwikkeling langs de oevers en aan de zuidzijde van het gebied is onderdeel van het

plan. Het gebied kan goed omsloten worden en toegankelijk worden gemaakt voor extensieve recreatie. Voor de bestaande zandwinplas wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden voor drijvende zonnepanelen. Hiermee kan in eerste instantie duurzame energie voor de zandwinning worden opgewekt. In een later stadium kunnen de zonnepanelen faciliteren in de regionale vraag naar (streek eigen) duurzame energie.

Afbeelding 4. Verbeelding van variant A (zie ook bijlage I).

Figuur 5. Verbeelding van variant B (zie ook bijlage I).

Variant B

Variant B is gebaseerd op een uitbreiding van de zandwinplas op een drietal aangrenzende percelen. De uitbreiding ten opzichte van de huidige situatie is circa 30 hectare (zie afbeelding 5). Beide varianten kunnen onafhankelijk van elkaar worden uitgevoerd.

Ook in deze variant wordt de rechtlijnige verkaveling doorgetrokken op de naastgelegen gronden. De zuidelijke natuurlijke zone met onder andere droge/vochtige heide, poelen, bos- en struweelzones sluit aan op het NNN-gebied. In variant B wordt deze zone fors uitgebreid met bos en (riet)moeras. Dit biedt mogelijkheden voor diverse vormen van extensieve recreatie in het gebied. Voor de bestaande plas wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheden voor drijvende zonnepanelen

Variant Cultuur+

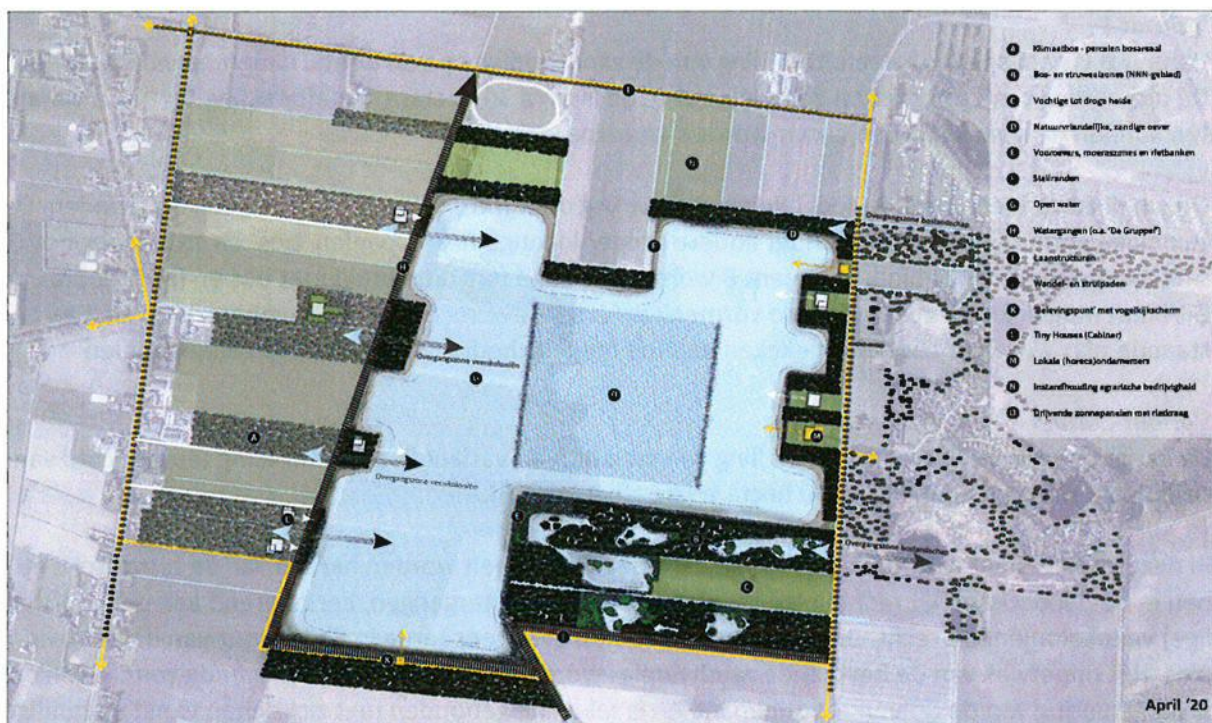
De variant 'Cultuur+' is een samenstelling van variant A en variant B. De uitbreiding ten opzichte van de huidige situatie is een kleine 40 hectare (zie afbeelding 6).

In deze variant staat cultuur en economie centraal. De vormen worden herleid van de historische lijnen in het landschap; het rechtlijnige kavelpatronen met watergangen, herinnerend aan de (voormalige) veenkoloniën. De rechthoekige patronen komen eveneens terug in de contour van de zandwinplas. Het oppervlak van de bestaande zandwinplas wordt onderbroken door drijvende zonnepanelen. Bij de situering van de drijvende zonnepanelen is rekening gehouden met zichtlijnen vanaf de huidige plas naar het westen.

Door het toevoegen van landschapselementen rondom de zandwinplas wordt het landschappelijke raamwerk van (en de overgang naar) het esdorpenlandschap versterkt. Aan de randen is plaats voor natuurontwikkeling.

Doortrekken van de rechtlijnige verkaveling vindt op grote schaal plaats, wat ruimte biedt voor klimaatadaptatie (klimaatbos). Door de vergroting van de bestaande plas kan deze mogelijk een functie als waterbuffer (voorraad) vervullen. Dit biedt mogelijkheden voor omliggende agrariërs in tijden van droogte.

Instandhouding van agrarische bedrijvigheid van de aangelegen gronden is een belangrijke pijler. Aanliggende agrarische gronden blijven intact én er wordt een groot zoetwaterreservoir gecreëerd, waar omliggende bedrijven direct gebruik van kunnen maken. Dit staat voor de gedachte 'naoerschap'. De routestructuren om de plas worden doorgetrokken en voorzien van inrichtingselementen in de vorm van vlonderpaden (op plaatsen van kwetsbare natuur), vogelkijkscherm en bankjes.

Afbeelding 6. Verbeelding van variant Cultuur+ (zie ook bijlage I).

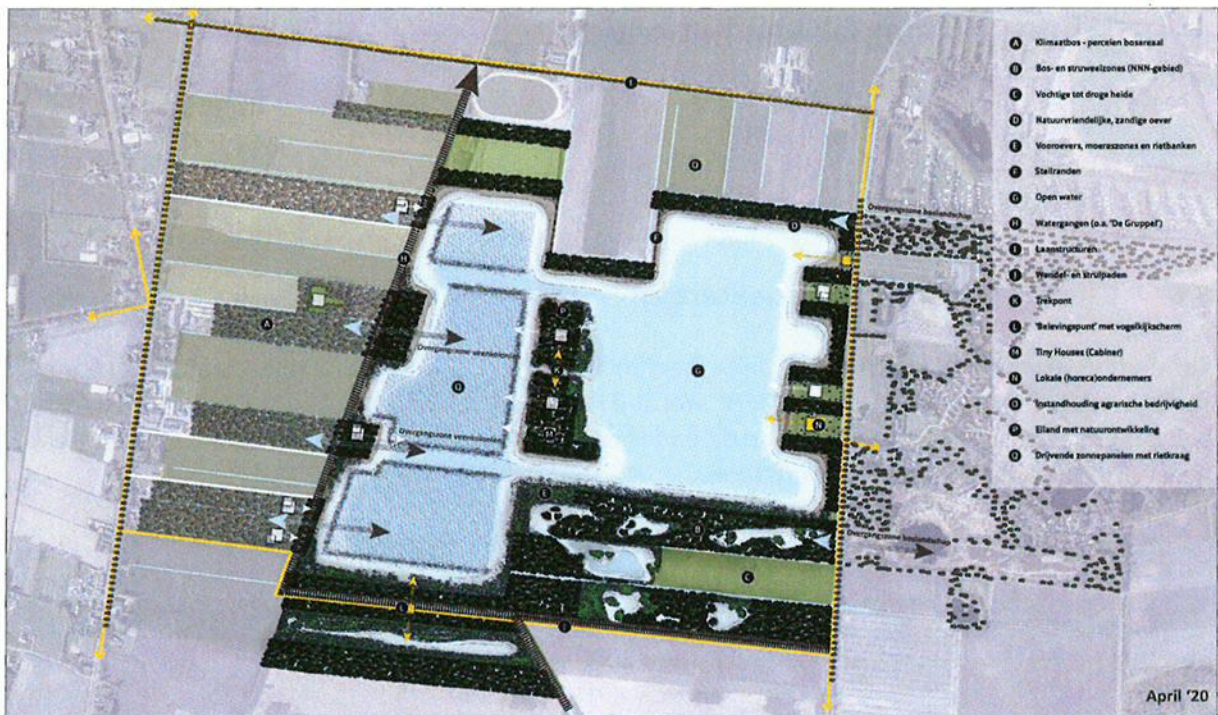
Variant Natuur+

Deze variant 'Natuur+' is gebaseerd op dezelfde gronden (circa 40 hectare) als de variant 'Cultuur+' en heeft veel van dezelfde kenmerken (zie afbeelding 7).

Variant 'Natuur+' is een samenvoeging van een zandwinning in combinatie met natuurontwikkeling en drijvende zonnepanelen. Door de uitbreiding van de zandwinning worden de financiële middelen én de fysieke ruimte geboden voor natuurontwikkeling. Dit vertaalt zich in de ontwerpvariant door meerdere zones met natuur, zoals ondiep water, enkele eilanden, moeras en de aanplant van landschapselementen en versterking van bestaand bos.

Het grote verschil ten opzichte van 'cultuur+' is de natuurontwikkeling die plaatsvindt op de eilanden. Door deze twee eilanden wordt het watervlak onderbroken, waardoor de plas haar besloten karakter behoudt. Het zou een geschikte locatie kunnen zijn voor Tiny Houses; Tiny Houses in de vorm van een Cabiner is relatief nieuw en duurzaam, ontwikkeld om bezoekers comfort te bieden en de natuur niet te belasten. De eenvoud van de systemen maakt het voor iedereen begrijpelijk en brengt bezoekers op een intuïtieve manier in contact met de elementen.

Naast de eilanden wordt het zuidelijke gelegen NNN-gebied aanzienlijk vergroot door middel van natuurontwikkeling. Moeras gecombineerd met struweel en bos zorgt voor variatie in het gebied. Voor de natuurvorser kan bijvoorbeeld een vogelkijkscheren worden aangelegd. De oever heeft een grillig ontwerp, variërend van een zandige flauwe oever waar zich moeras kan ontwikkelen tot steilranden, welke nestgelegenheid voor Oeverzwaluw of IJsvogel vormen.

Afbeelding 7. Verbeelding van het voorlopig ontwerp 'Natuur+' (zie ook bijlage I).

3 Inhoud en aanpak van het onderzoek

3.1 Overzicht belangrijkste onderzoeksvragen

Ter onderbouwing van het ontwerp, de bestemmingsplanwijziging, de vergunningsaanvragen en het onderliggende milieueffectrapport (MER), wordt de komende planfase een aantal gerichte onderzoeken uitgevoerd. Het eerste doel van de onderzoeken is om vast te stellen of het project met bijbehorende doelen en ambities uitvoerbaar is.

Naar verwachting staan daarbij de volgende onderzoeksthema's centraal:

Thema's	Toetsingscriterium
Natuur	• effecten op Natura 2000-gebieden (stikstofdepositie) • effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN en GO) • effecten op flora en fauna
Landschap	• verandering in landschapspatronen -structuren en -elementen • verandering in ruimtelijk-visuele kenmerken
Cultuurhistorie	• verandering in kwaliteit van aardkundige waarden
Archeologie	• effecten op archeologische waarden
Geohydrologie	• effecten op het regionale (grond)watersysteem • effecten op waterkwaliteit en waterkwantiteit • effecten op de omliggende gebruiksfuncties
Bodem	• effecten op de bodemkwaliteit • effecten op omvang grondverzet • benutten van delfstoffen
Woon- en leefmilieu	• effecten van geluid op geluidsgevoelige functies • effecten op de luchtkwaliteit (fijnstof-emissies) • effecten op plaatsgebonden risico en groepsrisico • effecten op niet-gesprongen explosieven • effecten op de verkeersveiligheid • effecten op de beleefbaarheid van het landschap • stof en stuifoverlast • effecten op mens en gezondheid
Energie	• CO₂-uitstoot • opbrengst duurzame energie

Referentiesituatie

In het MER worden het plan en de varianten beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie is de huidige situatie aangevuld met autonome ontwikkelingen, oftewel de toekomstige situatie die ontstaat als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd. Plannen en projecten waarover al een bestuurlijk besluit is genomen en die onherroepelijk zijn, en waarvan het dus aannemelijk is dat deze gevolgen hebben voor het projectgebied, zijn onderdeel van deze autonome ontwikkeling.

Toelichting beoordelingskader per thema

In de volgende paragrafen wordt het beoordelingskader voor het MER toegelicht, gericht op het detailniveau en methode van onderzoek.

In het onderzoek wordt tevens aandacht besteed aan:

- onzekerheden in de onderzoeken;
- cumulatie van effecten als het mogelijke totale effect andere beoordelingen tot gevolg heeft;
- mitigatie van effecten;
- leemten in kennis.

Voor de vergelijking van de varianten worden de effecten met plussen en minnen op een zevenpunt-schaal beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie.

Tabel 2. Beoordelingsschaal.

Score	Betekenis
++	zeer positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
+	positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
+/0	licht positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
0	geen (significant) effect ten opzichte van de referentiesituatie
0/-	licht negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie
-	negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie
--	zeer negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie

3.2 Natuur

Het MER gaat in op de effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten (flora en fauna). Voor beschermde gebieden spelen de wezenlijke kenmerken en waarden en ontwikkeldoelen van het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) een rol. Doordat het projectgebied geen deel uitmaakt van het Nationaal Natuurnetwerk, wordt vooral naar indirecte effecten als gevolg van de uitvoering en de toekomstige gebruiksfunctie gekeken.

Natura 2000

Het projectgebied maakt geen deel uit van Natura 2000, maar op korte afstand (circa 5 km) van het gebied liggen wel meerdere Natura 2000-gebieden (waaronder de Bakkeveense Duinen, Norgerholt en Fochteloërveen). Zie afbeelding 8 voor de ligging van deze gebieden. In dit geval worden alleen de indirecte effecten als gevolg van stikstofdepositie in de beoordeling meegenomen, waaronder het bestaande intensieve agrarisch gebruik meegenomen.

Afbeelding 8. De ligging van het projectgebied (globaal met een rode cirkel aangegeven) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

3.3 Landschap en cultuurhistorie

Door de herinrichting door zandwinning kunnen landschappelijke lijnen en elementen worden beïnvloed. Echter, door het treffen van bepaalde maatregelen is ook herstel of verbetering van (landschaps)elementen mogelijk, aangezien de geschiedenis van deze bestaande winning circa 40 jaar terug gaat als efficiënt uitgenutte centrale zandwinning. Voor beoordeling van landschap wordt nadrukkelijk gekeken naar de kernkwaliteiten, zoals omschreven in de Omgevingsvisie Noordenveld 2030. Voor cultuurhistorie wordt ingegaan op de effecten op structuren en objecten.

3.4 Archeologie

In het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Noordenveld' is op het oostelijke deel van de beoogde uitbreidingslocatie een archeologische dubbelbestemming van toepassing. Dit betekent dat voor dit gedeelte een archeologisch bureauonderzoek conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) moet worden uitgevoerd. Afhankelijk van de conclusies uit het bureauonderzoek kan het nodig zijn om een booronderzoek uit te voeren.

3.5 Geohydrologie

De uitbreiding van de bestaande zandwinplas kan invloed hebben op het regionale watersysteem. In eerste instantie wordt op basis van bestaande gegevens een beoordeling op basis van expert judgement uitgevoerd. Indien blijkt dat er mogelijk effecten optreden, dan wordt een verdiepende modelstudie uitgevoerd.

Belangrijk onderdeel van de gebiedsontwikkeling is de omlegging van een bestaande watergang van waterschap Noordenzijlvest. Deze watergang, lokaal bekend als 'De Gruppel', heeft met een A-status een belangrijke rol in het functioneren van het regionale watersysteem. De omlegging biedt kansen om knelpunten in de waterafvoer op te lossen en extra waterberging te realiseren in het profiel van de nieuwe watergang (flauwe, natuurvriendelijke oevers). Voorgaande moet in de geohydrologische beschouwing worden meegenomen evenals de invloed op omliggende functies.

Ook onderwerpen als klimaatadaptatie en droogtebestrijding krijgen aandacht. Er wordt bij voorkeur geen voedselrijk water uit het omringende agrarische gebied ingelaten, want de waterkwaliteit verschilt sterk van het water in de plas. Een combinatie met waterbuffering (voorraad) is wel denkbaar, zodat er voldoende water is voor droge perioden. Waterkwaliteit is daarmee ook een onderdeel dat bekeken wordt.

3.6 Bodem

Er wordt een historisch vooronderzoek conform de NEN 5725 uitgevoerd om te beoordelen of de locatie als onverdacht op bodemverontreinigingen kan worden beschouwd, zodat het mogelijk is om het grondverzet op basis van de bodemkwaliteitskaart Drenthe (incl. PFAS). Indien dit mogelijk is, dan is een verkennend bodemonderzoek wellicht niet noodzakelijk. Indien uit het vooronderzoek blijkt dat er niet op basis van de bodemkwaliteitskaart gewerkt kan worden, dan is een bodemonderzoek conform de NEN 5740 inclusief vooronderzoek conform 5725 en beoordeling op PFAS nodig.

Eventuele voormalige stortplaatsen, dempingen en dammen zijn in veel gevallen op basis van een historisch vooronderzoek verdacht op bodemverontreinigingen. Dergelijke locaties worden in veel gevallen uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, waardoor maatwerk vereist is.

3.7 Woon- en leefomgeving

Deze paragraaf beschrijft een aantal effecten die voor de omgeving mogelijk tot hinder of onveilige situaties kunnen leiden.

Geluidshinder

Aan de hand van modelberekeningen wordt beoordeeld of de geluidsemissie als gevolg van de aanlegfase voldoet aan de vigerende normen voor het produceren van geluid (bouwlawaai). Hiertoe wordt de toekomstige situatie vergeleken met de referentiesituatie. Indien er sprake blijkt te zijn van een overschrijding van de te hanteren geluidsvoorschriften, dan zal beoordeeld moeten worden of mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

Luchtkwaliteit

Aan de hand van modelberekeningen wordt de invloed van de aanlegfase op de luchtkwaliteit onderzocht. Tijdens de uitvoering van de zandwinning is er materieel aanwezig in het gebied, welke mogelijk tijdelijk de luchtkwaliteit beïnvloeden. Uitgangspunt is dat er wordt gewerkt met moderne schone motoren (tenminste STAGE III B).

De luchtkwaliteit wordt aan de hand van de Wet milieubeheer getoetst.

Externe veiligheid en niet-gesprongen explosieven (NGE)

In het MER wordt een kwalitatieve beoordeling opgenomen van de aspecten die vallen binnen het thema externe veiligheid. Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- bedrijven waar activiteiten plaatsvinden die gevolgen hebben voor de externe veiligheid;

- transport van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of door leidingen.

Voor de beoogde werkzaamheden moet een historisch (voor)onderzoek naar niet-gesprongen explosieven (NGE) conform de WSCS-OCE worden uitgevoerd.

Verkeer

In een verkeersanalyse wordt beschouwd wat de invloed van het projectgebonden verkeer op het lokale wegennet is. Uit deze analyse komen ook eventuele maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid aan de orde.

Beleefbaarheid van het landschap

De uitbreiding van de bestaande zandwinning in combinatie met gebiedsontwikkeling kan bijdragen aan het versterken van de gebiedskwaliteiten en de beleefbaarheid van het landschap. In de eerste fase wordt ook geïnventariseerd wat de wensen vanuit de omgeving zijn.

Stof- en stuifoverlast

Er wordt nagegaan in hoeverre er als gevolg van de uitbreiding van de zandwinning stof- en stuifoverlast kan ontstaan voor de nabije omgeving, vooral nabij het als ontwateringsdepot in te richten gebied. Indien dit aan de orde is, wordt er advies gegeven over de treffen maatregelen ter voorkoming van stof- en stuifoverlast.

3.8 Energie

Als onderdeel van een integrale gebiedsontwikkeling wordt gekeken of op de bestaande plas drijvende zonnepanelen gerealiseerd kunnen worden. In eerste instantie om de energievoorziening van de zandwinning te verduurzamen, maar er wordt voor de middellange/ lange termijn ook gekeken of hiermee invulling kan worden gegeven aan de regionale vraag naar duurzame energie.

Daarbij moet gekeken worden wat het effect van de zonnepanelen op de waterkwaliteit en natuur (watervogels) is. Schaduwwerking en materiaalgebruik kunnen van invloed zijn op de waterkwaliteit. Eventuele inpassing met drijvende rietkragen kunnen werken als helofytenfilter en kunnen bijdragen aan een goede waterkwaliteit. Uit de verdere planuitwerking moet blijken of hiervan sprake is.

3.9 Verkeer

Er wordt een quickscan uitgevoerd op de verkeersontwikkelingen van de uitbreiding van de huidige zandwinning. De toekomstige situatie is vergelijkbaar met de huidige situatie, want de productiecapaciteit blijft naar verwachting hetzelfde. In het onderzoek wordt met name gekeken naar verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid.

Ook voor eventuele toekomstige functies van het gebied moet naar verkeersaspecten worden gekeken. Aanvullend op voorgaande is het inzichtelijk maken van de parkeervraag van verschillende functies belangrijk.

4 Hoe gaan we verder?

4.1 Omgevingscommunicatie

Onze communicatie met en naar de omgeving is gericht op zorgvuldigheid, openheid, transparantie en kansen vanuit de streek benutten (organiseren van een gebiedstafel). Dit betekent dat wij de omgeving tijdig over de plannen informeren en hen op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Wij reiken zo de bewoners de hand en betrekken ze binnen de vigerende beleidskaders bij het meedenken en aanvaarden van het voorgenomen plan. Wij zijn dan ook zeer geïnteresseerd in de ideeën van omwonenden om zo tot een breed gedragen inrichtingsplan te komen. Kansrijke en breed gedragen ideeën worden meegenomen in de afweging voor het definitieve ontwerp. Wij organiseren periodiek een informatiemoment, tevens wordt regelmatig een nieuwsbrief uitgebracht.

4.2 Overzicht te nemen planstappen

Zoals te lezen is in het eerste hoofdstuk van dit startdocument, zijn wij verplicht een m.e.r.-procedure uit te voeren voor de uitbreiding van de zandwinning Amerika. Voor dit project wordt een 'uitgebreide procedure' gevolgd. Hiervoor is een standaard procedure opgesteld (zie afbeelding 9), welke wij in grote lijnen aanhouden voor de planstappen. Als aanvulling op deze procedure leggen wij het startdocument ter visie.

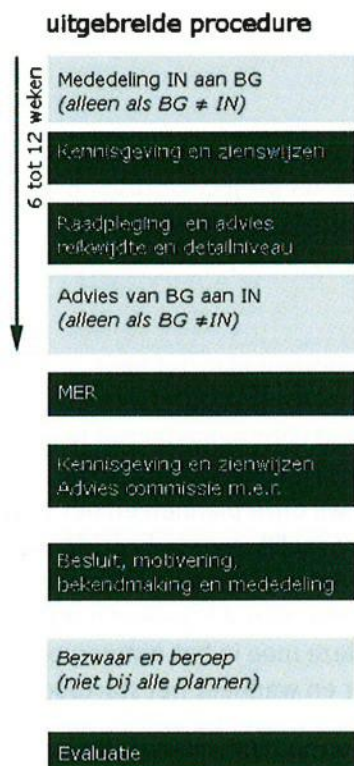
Om meer in detail te treden, geven wij hier een overzicht van de voorgenomen planstappen:

- a. In de aanloop naar een (definitief) document is er de mogelijkheid voor eenieder om te **participeren**, mede op basis van dit startdocument. Er wordt voor omwonenden en omliggende grondeigenaren een inloopbijeenkomst georganiseerd, waarbij wij onze plannen en het voorlopig ontwerp presenteren. Om de inloopbijeenkomst zo goed mogelijk voor te bereiden volgens de coronarichtlijnen, is aanmelding vooraf noodzakelijk. In gesprekken met omwonenden via zogenoemde 'gebiedstafels' halen wij reacties op de plannen op. Als blijkt dat ideeën vanuit de omgeving kansrijk zijn voor het ontwerp, nemen wij deze mee in het ontwerpproces. De provincie Drenthe informeert via een kennisgeving waar en wanneer het startdocument ter inzage ligt en hoe daarop gereageerd kan worden (zie § 4.4 over de gecoördineerde procedure).
- b. Wij **raadplegen** de bij de planuitwerking **betrokken bestuursorganen en belangenorganisaties**. In dit geval zijn dat primair de provincie Drenthe, de gemeente Noordenveld en het waterschap Noorderzijlvest. Wij leggen hen het plan voor en vragen hen advies uit te brengen op het plan. De Commissie voor de m.e.r. wordt in deze fase niet geraadpleegd. Tevens worden de buurgemeente Leek en de provincie Groningen geïnformeerd over de plannen aan de hand van dit startdocument.
- c. Wij **stellen het milieueffectrapport (MER) op**, waarin de effecten van het voorgenomen plan op het milieu benoemd worden. Daarnaast is dit het moment waarop wij het definitieve ontwerp opstellen. De uitkomsten van de diverse onderzoeken en de opmerkingen / ideeën uit de omgeving vormen de input voor het verfijnen en aanscherpen van het ontwerp.
- d. De provincie Drenthe **legt het definitieve ontwerp, het onderzoek, de ontwerpvergunningen, het bestemmingsplan (eveneens via www.ruimtelijkeplannen.nl) en als onderbouwing het MER (gecoördineerd) ter inzage**, waarbij inspraak mogelijk is. Eenieder die betrokken is

of zich betrokken voelt bij het plan, wordt in de gelegenheid gesteld om gedurende een periode van zes weken zijn/haar zienswijzen over het MER en de vergunningen naar voren te brengen.

- e. Wij **raadplegen de Commissie voor de m.e.r.** voor een toetsingsadvies over het MER. Via deze weg proberen wij een helder en compleet MER te verkrijgen, al dan niet via de bevoegde gezagen in deze: provincie Drenthe en de gemeente Noordenveld.
- f. De provincie Drenthe **maakt het besluit bekend**. Het bevoegd gezag stelt het plan vast als voldoende rekening is gehouden met de gevolgen voor het milieu, de gevolgen van varianten zijn beschreven en hoe wij omgaan met eventuele ingebrachte zienswijzen. Dit laatste wordt samengevat in een zogenoemde reactienota. Hierna kunnen wij beginnen aan de uitvoering van het project.

De omgeving kan naast een bijdrage op de inloopbijeenkomst een reactie geven tijdens de participatie- en formele inspraakmomenten, zie stap a en d. Formele en informele reacties worden waar mogelijk in de planvorming meegenomen. Er wordt een reactienota als bijlage in het MER opgenomen, zodat een ieder kan zien of en hoe reacties hun inbedding hebben gekregen.

Afbeelding 9. Overzicht van de te doorlopen m.e.r.-procedure (IN = initiatiefnemer, BG = bevoegd gezag, MER = milieueffectrapport) (Bron: Kenniscentrum InfoMil).

4.3 Planologische procedure

Het plan past in beginsel niet in het huidige bestemmingsplan 'Buitengebied Noordenveld' (vastgesteld op 17-04-2013) van de gemeente Noordenveld. De voor de herinrichting door zandwinning beoogde percelen hebben een agrarische bestemming en op het oostelijke deel van deze percelen is een archeologische dubbelbestemming opgenomen. Om de ontwikkeling planologisch mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Het gecombineerde plan-/project-MER, waarin de milieueffecten staan beschreven, wordt samen met het bestemmingsplan en de vergunningen ter inzage gelegd. Een reactie op de zienswijzen is als bijlage bij de verdere besluitvorming opgenomen.

4.4 Gecoördineerde procedure

Om tot uitvoer van de gemaakte plannen te komen, wordt een aantal vergunningen aangevraagd: een ontgrondingsvergunning, een watervergunning (voor het omleggen van een A-watergang), een Wnb-vergunning en een omgevingsvergunning (onderdeel milieu). Daarnaast moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld (zie § 4.3). Voorgaande zien wij bij voorkeur terug in een zogenoemde gecoördineerde procedure, waarbij de besluiten (zowel de ontwerpbesluiten als de definitieve besluiten) gezamenlijk worden voorbereid en bekendgemaakt. Dit wordt gezamenlijk met het MER ingediend en tegelijkertijd vindt ook publicatie van het (ontwerp)bestemmingsplan en vaststelling van de bodemkwaliteitskaart plaats.

Het voordeel van dergelijke gecoördineerde procedure is, dat er één keer beroep kan worden ingediend op alle besluiten, in plaats van dat alle procedures apart worden behandeld en ter visie worden gelegd. Bovendien is het voor omwonenden, belanghebbenden en andere geïnteresseerden een stuk overzichtelijker.

4.5 Te raadplegen instanties

Naast de omgeving van het plangebied vragen wij een aantal instanties om advies. Wij richten ons daarbij op de kaderstellende vergunningen die nodig zijn voor de uitvoering van het project. Zie hiervoor tabel 3.

Tabel 3. Overzicht van wetten, vergunningen en instanties.

Overzicht van de benodigde vergunningen / toestemmingen en te raadplegen instanties		
Bestemmingsplan	Gemeente Noordenveld / RUD Drenthe	Om het project planologisch mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.
Ontgrondingenwet	Provincie Drenthe	In de Ontgrondingenwet staan de regels voor het winnen van zand, grind en klein en andere materialen uit de Nederlandse bodem. De provincie Drenthe geeft vergunningen af voor winningen uit de Drentse bodem.
Wet natuurbescherming	Provincie Drenthe	Deze wet regelt de bescherming van natuurgebieden, soorten en houtopstanden. Naar verwachting moet de stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase beoordeeld worden in het kader van de Wnb.
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Gemeente Noordenveld / RUD Drenthe	Voor de zandwinning is een omgevingsvergunning (onderdeel milieu) nodig.
Waterwet	Waterschap Noorderzijlvest	De Waterwet regelt onder andere het beheer en functioneren van oppervlakte- en grondwater. De Waterwet zorgt voor samenhang tussen het waterbeleid en ruimtelijke ordening. Voor het omleggen van een A-watergang is een watervergunning nodig.

Besluit bodemkwaliteit (Bbk)	Gemeente Noordenveld	Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) regelt de mogelijkheden voor het grondverzet.
------------------------------	----------------------	--

Naast de bovengenoemde bevoegde gezagen worden de volgende partijen actief betrokken in het participatieproces:

- Bewoners / eigenaren van aangrenzende percelen;
- Eventuele dorpsraden van Haule en Een;
- Natuurmonumenten;
- Drentse Natuur en Milieu Federatie.

4.6 Planning

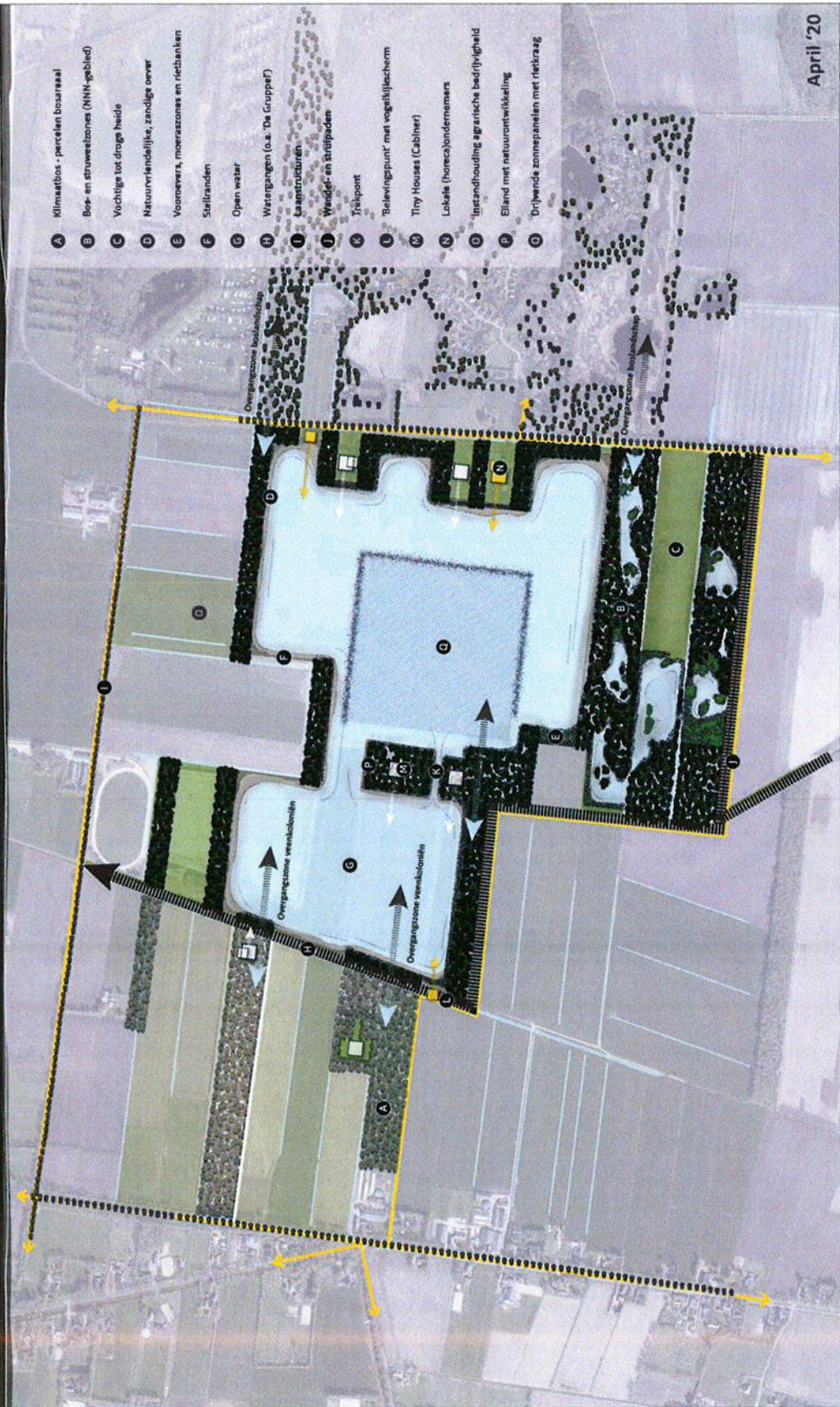
- NRD toesturen aan bevoegde gezagen in april 2020;
- NRD ter inzage in juni 2020;
- Omgevingstafel juli 2020;
- Onderzoeken uitvoeren en MER opstellen mei, juni, juli en augustus 2020;
- Concept MER met al het onderzoek en vergunningsaanvragen naar bevoegde gezagen september 2020;
- Tweede gebiedstafel september 2020;
- Concept aanvragen om vergunningen en MER oktober 2020;
- Definitief indienen aanvragen om vergunningen, bestemmingsplan en MER vierde kwartaal 2020.

Bijlagen

I. Verbeeldingen van ontwerpvarianten

E028 | EEN AMERIKA

Concept inrichtingsplan - M.E.R.-variant 'A'

April '20

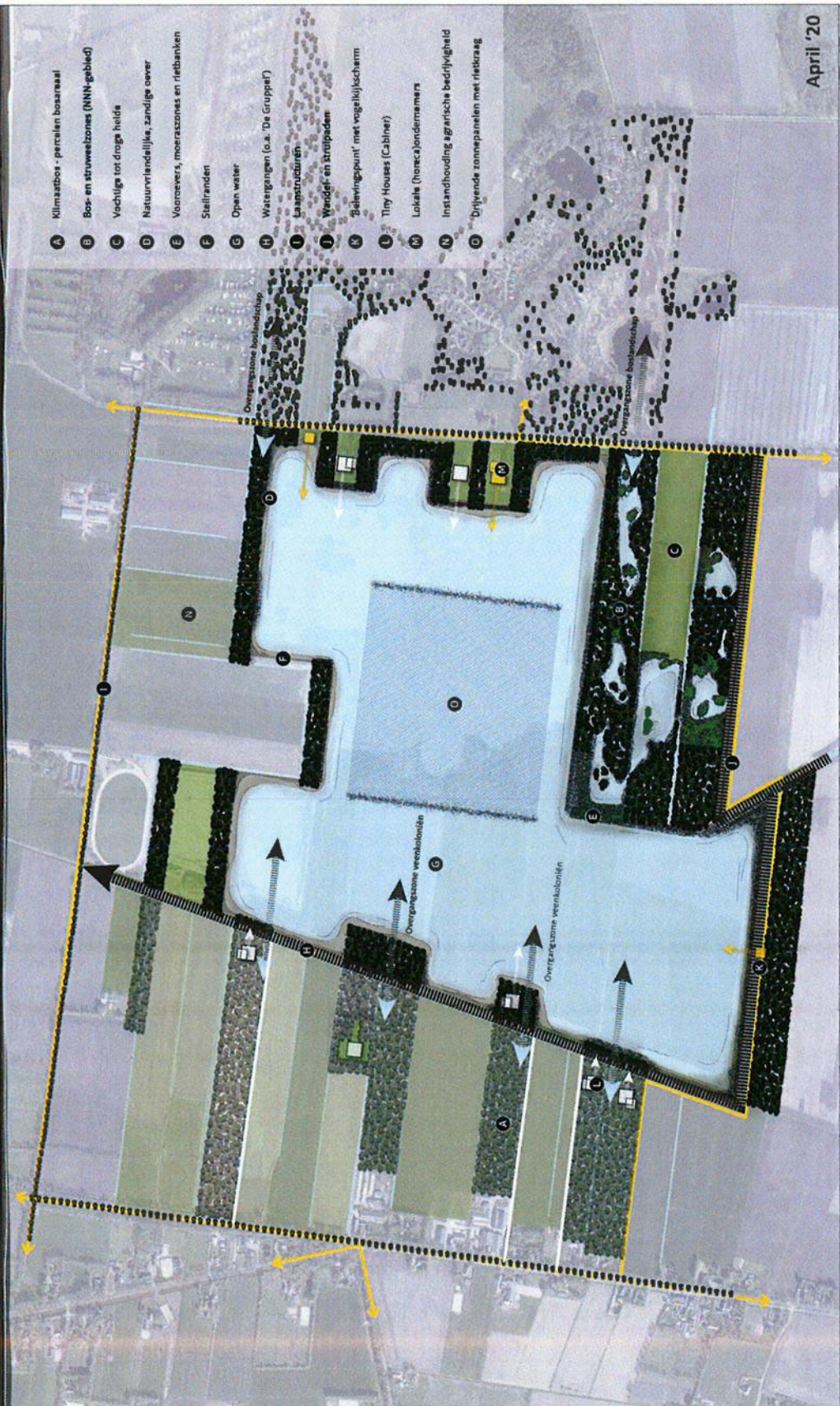
E028 | EEN AMERIKA

Concept inrichtingsplan - M.E.R.-variant 'B'

E028 | EEN AMERIKA

Concept inrichtingsplan - M.E.R.-variant 'cultuur+'

E028 | EEN AMERIKA

Concept inrichtingsplan - M.E.R.-(voorkeurs)variant 'natuur+'

